

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VI. Praecipuae, magisque receptae proponuntur Interpretum nostrorum
sententiae super septuaginta hebdomadibus Danielis, & confutantur.
Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

tes contractæ sunt: minime tamen animi coaluerunt, conjunctionem dirimente insana regnandi cupiditate. Tum hæc subnexa sunt: *In diebus autem regnorum illorum suscitabit Deus cæli regnum, quod in æternum non dissipabitur, & regnum ejus alteri populo non tradetur: comminet autem & consumet universa regna hæc, & ipsum stabit in æternum.* Grotius, alique Grotio vetustiores, qui quarto regno notari censent Ægypti & Syriæ regna, ad Romanum Imperium ista referunt, quatenus futurum erat sedes Ecclesiæ. At hoc cum aiunt, vel sibi volunt in Romano Imperio Ecclesiam solam spectari, vel Ecclesiam cum Romano Imperio. Si primum, profecto verisimile non est Daniælem vaticiniis suis nobilissima notantem imperia, longe omnium nobilissimum, Romanum præterisse: si postremum, ac falsum est quod affingunt Danieli, Romanum Imperium numquam iri dissipatum, cujus vix umbra nomenque superest; nec alteri populo traditum, quod Francis, Germanis, Turcis, aliisque traditum est. Suscitandum præterea fuit regnum illud æternum *in diebus regnorum illorum*, quæ proxime commemoravit. Atqui penitus jam conciderant regna Syriæ & Ægypti, cum Ecclesiæ regnum fundavit Christus: nondum vero excitata illa erant, cum Romanum regnum exortum est. Unde sequitur stantibus regnis Syriæ & Ægypti, neque Romanorum, neque Ecclesiæ regnum fuisse suscitatum: igitur vel regna Syriæ & Ægypti, regna illa non sunt, quibus stantibus regnum illud æternum suscitandum esse prædicit Daniel; vel regnum hoc æternum, neque Romanorum Imperium, neque Ecclesiæ regnum est. Ego vero regno ferreo notari censco Romanum Imperium, ut dixi, regno vero æterno, regnum Christi, quod æternum fore sacra Litera passim docent, & nos in Parallelismo docebimus. Regna autem universa consumiturum apertissime testificatur Paulus in priore Epistola ad Corinthios: *Deinde finis, cum tradiderit regnum Deo & Patri, cum evacuaverit omnem principatum, & potentiam, & virtutem: oportet autem illum regnare, donec ponat omnes inimicos sub pedibus ejus: & in posteriore: Nam arma militiæ nostræ, non carnalia sunt, sed potentia Deo ad destructionemmunitionum; consilia destruentes, & omnem altitudinem exsolentem se adversus scientiam Dei. Et David in secundo Psalmo: Postula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam, & possessionem tuam terminos terre: reges eos in virga ferrea, & tanquam vas figuli confringes eos. Isaïas quoque: Gens & regnum quod non servierit tibi, peribit, & gentes solitudine vastabuntur. Præcipue vero Daniel, optimus sui interpretis: Er ecce cum nubibus cæli, quasi Filius hominis veniebat, & usque ad Antiquum dierum pervenit, & in conspectu ejus obtulerunt eum. Et dedit ei potestatem, & honorem, & regnum: & omnes populi, tribus, & lingue ipsi servient: potestas ejus, potestas æterna qua non auferetur, & regnum ejus quod non corrumpetur. Deinde: Regnum autem, & potestas, & magnitudo regni, quæ est subter omne cælum, detur populo sanctarum Altissimi; cujus regnum, regnum sempiternum est, & omnes Reges servient ei, & obedient. Lapidem præterea hunc, de monte sine manibus abscissum, qui statua aurea, argentea, ærea, & ferrea disjecta & comminuta, mons evasit magnus, & universam terram replevit, Christi symbolum esse certissimis argumentis vicinus ad Propositionem septimam. Sed & regnum illud æternum, regnum esse Christi, ibidem tum auctoritate Scripturæ sacræ, tum & Rabbinorum suffragiis abunde probavimus.*

V. In nono vero capite Danielis luculentum & haud scio an clarissimum omnium, quoruncumque sacri Codices Veteris Testamenti suppeditant, vaticinium proponitur; idemque longe obscurissimum. Ac clarissimum quidem, quoad Christum pertinet, qui disertis illic prænuntiatur verbis, Jesum videlicet, cujus ætas illic, undecunque tandem computandi ducantur exordia, tam manifesto indicatur, ut inde potissimum ad spem venturi circa hæc tempora Messie excitatos Judæos & Ethnicos plebrosque crediderim. Obscurissimum vero, quoad prædictarum illic septuaginta hebdomadam initia spectat & exitus. Quidquid igitur Chronologorum est, quidquid Theologorum, quicquid Scripturæ sacræ Interpretum, eorum uberrimæ extant argumenti hujus disceptationes. Verum tantis undique angustiis ac difficultatibus circumseptæ questio est; tot, tamque diversæ ac pugnantibus proponuntur sententiæ, ut penitus molesta sit ac operosa earum dijudicatio; novum vero aliquid ac certius afferre, longe etiam operosius. Quod cum nuper vir cæteroquin eruditus tentasset, in magnas ineptias delapsus est. Libenter ergo ab hac tractatione manum abstinuissem, nisi eam à me invito propositi operis ratio exprimeret.

VI. Cum in hujus prædicti interpretatione multiplex extiterit opinionum diversitas, quæ diligenter ab aliis collectæ sunt & expositæ, complures ex illis ἀπορίαις convictæ exoleverunt. Quamvis autem virorum aliquot doctorum patrocinis sese etiam tueantur bene multæ, nos tamen consulentes brevitati, tres duntaxat afferemus in medium, quarum præcipua inter cæteras auctoritas est, quæque majoris nominis patronos hæ-

Dan. 1. 44.

1. Cor. 15. 24.

1. Cor. 10. 4.

& seq.

Psal. 1. 8, 9.

Isa. 60. 12.

Dan. 7. 13, 14.

27.

Dan. 1. 34, 35.

45.

Intra septuaginta Danielis hebdomadae natus est Christus.

Præcipua, magisque recepta proponuntur Interpretum sententiarum sen-

tentia super
septuaginta
hebdomadibus
Danieli,
& consulantur.

Prima.

Jacob. Capp.
Hist. sacr.
Ludov. Capp.
Chron. fact.
Not. ad Tab.
21.
Dan. 9. 24.

bent. Prima in anno Artaxerxis Longimani septimo septuaginta hebdomadam ponit exordium, quas in Christi morte concludit. Quod spatium quadringentorum nonaginta annorum est, sive hebdomadam septuaginta. Hanc opinionem magna contentione defendunt Jacobus & Ludovicus Cappelli, viros graves Chronologicæ & Astronomicæ disciplinæ peritos secuti, accuratissime hujus annorum curricula delineatis tabulis, & rationibus subtiliter disputatis fidem sibi conciliare conati sunt.

Fatendum sane est veri eos quam simillima disserere, atque hanc quæsitæ annorum numerum cum historiarum veritate convenientiam pene nobis assensum extorquere. Verum ad hanc calculi fidem reliquæ non congruunt; inchoandas quippe hebdomadas esse definit apud Danielem Angelus Gabriel, ab exitu sermonis, ut iterum adificetur Jerusalem; ab edicto videlicet, quo Hierosolymorum instauratio permilla est. At in Artaxerxis edicto, quo Esdræ reditum anno regni sui septimo concessit, de reparandis Hierosolymis nulla omnino mentio fit, sed de instaurando tantum Templi cultu, & Lege restituenda. Nec nodum solvit Ludovicus Cappellus, cum ait licentiam reficiendorum murorum, etsi verbis non expressam, at re ipsa fuisse Esdræ concessam: Cur enim, inquit, instauracionem murorum vel prohibuisset, vel non concessisset Artaxerxes ille, qui se usque adeo benevolam erga Judæos eo edicto præbet? Eandem nimirum ob causam, quæ Cyrum erga Judæos itidem benevolam, quæ Darius abstruivit, quominus id iis permitterent; experta nimirum gentis pervicacia & mobilitas, & cupidus rerum novarum animus. Quod si promovendi cultus Templi expressa verbis facultas tacitam instaurandi muri continet facultatem, jam igitur non à septimo anno Artaxerxis, sed à primo Cyri, vel à secundo Darii septuaginta hebdomadam sumenda sunt initia, qui Judæis restituendi Templi fecit potestatem. Veri profecto simile non est hoc Artaxerxis edictum, cum res alias momenti minoris sigillatim exprimat, sumtusque ad Templi cultum conferendos minutatim percenscat, concessam murorum & Urbis extruendæ facultatem, sic tanquam rem nihili, silentio prætermisisset. Crederemus fortasse, si rem in edicto prætermisissam opere ipso Esdras complevisset. Verum nec ex edicti verbis, nec ex gestis ab Esdra rebus ulla sumi possunt opinionis hujus argumenta; proptereaque à nobis exploditur.

Secunda.

Scalig. libr. 6.
De emend.
Temp.
Joh. Druf. in
Sulp. Sever.
Hist. libr. 2.
Const. l'Emp.
Præf. in Jach.
& in Jach. in
Dan. cap. 9.
1. Esdr. 4. 24.
& 6. 15.

VII. Altera Scaligeri sententia est, quam à Sulpitio Severo, aliisque, ut ipse ait, Scriptoribus antiquis acceptam renovavit, virisque eruditissimis, Johanni Drusio & Constantino l'Empereur, ut eandem defenderent pro sua auctoritate persuasit. Is in anno Darii Nothi secundo septuaginta hebdomadam exordium statuit, finem in annum Neronis duodecimum, quo anno Judæos inter & Romanos bellum tumescerebat: unde si annos tres cum dimidio numeres, incidis in excidium Hierosolymitanum. Darius ergo illum, cujus anno secundo inchoatam Templi refectionem, sexto absolutam esse tradit Esdræ liber, non Hystaspiden Darius esse credit, uti vulgo creditur, sed Nothum Artaxerxis Longimani successorem, alterius Artaxerxis, cognomento Memoriosi, decessorem. Præterea aliter spectari vult hanc septuaginta septimanarum *quædam*, aliter expressam à Daniele ipsarum partitionem in septem, sexaginta duas, & unam: sexaginta quippe & duas hebdomadas, ductas à quinto anno Artaxerxis Memoriosi, quo anno de restituenda Hierosolyma edictum promulgatum fuisse ait, cadere in interitum Christi. Septem reliquæ septimanæ quo pertineant, nescire se fatetur. De postrema nihilo certiora affert. Probationes doctrinæ suæ nullas dat Sulpitius, has Scaliger & Scaligerani suæ. Tria lata sunt de instaurandis Hierosolymis & Templo edicta; prius à Cyro, alterum à Dario, quem Nothum esse volunt, tertium ab Artaxerxe, quem Mnemonem esse statuunt. Non patitur annorum disputatio, ut inchoatum ab edictis Cyri, vel Artaxerxis illius Memoriosi intervallum quod præscripsit Daniel, desinat in assignatis ab eo temporibus: igitur Darii Nothi edictum à Daniele notatur. Alterum ex his Zachariæ verbis depromunt argumentum: *Cum jejunaretis & plangeretis in quinto & septimo per hos septuaginta annos, numquid jejunastis mihi?* Ex jejunis, inquit, illis, per septuaginta annos celebratis, intelligitur septuaginta jam annos Hierosolymis ritus suos & ceremonias obivisse Judæos, nam ejusmodi solennibus in Captivitate Judæi abstinebant. Atqui à reditu ad Darius Hystaspiden tot anni non effluxerant. Ergo Darius ille, cujus ævo hæc vaticinabatur Zacharias, Nothus erat, non Hystaspides. Deinde verba hæc ex quarto Esdræ capite proferunt: *Conduxerunt autem adversus eos consiliatores, ut destruerent consilium eorum omnibus diebus Cyri regis Persarum, & usque ad regnum Darii regis Persarum. In regno autem Assueri, in principio regni ejus scripserunt accusationem adversus habitatores Judæ & Jerusalem. Et in diebus Artaxerxis scripsit Belsam Mithridates, & Thabeel, & reliqui qui erant in consilio eorum, ad Artaxerxem regem Persarum. Quibus hæc ad calcem capitis subjiciuntur: Tunc intermissum est opus Domini in Jerusalem, & non fiebat usque ad annum*

Zach. 7. 5.

1. Esdr. 4. 5, &
seq.